1846. No. 80.

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG den 6 OCTOBER.

De STAATSRAAD, GOUVERNEUR van *Vriesland*,

Brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat op heden invorderbaar gesteld, en tot dat einde afgezonden zijn, de eerste suppletoire Patentkohieren over den dienst van 1846/47 van de Gemeenten *Sneek, IJlst, Oosterend, Wommels, Grouw, Roordahuizum, Warga, Rauwerd, Heeg, Nijland, Oppenhuizen, Scharnegoutum, Woudsend, Bolsward, Hindelopen, Stavoren, Workum, Balk, Koudum, Arum, Gaast, Makkum, Tjerkwerd, Witmarsum, Sloten, Heerenveen, St. Johannesga, Knijpe, Mildam, Tjalleberd, Langweer, Joure, Nijehaske, Lemmer, Oosterzee, Akkrum, Oldeboorn, Terhorne, Donkerbroek, Makkinga, Oldeberkoop, Oosterwolde, Beetsterzwaag, Duurswoude, Gorredijk, Langezwaag, Lippenhuizen, Ureterp, Boornbergum, Dragten, Oudega, Rottevalle, Noordwolde, Oldetrijne* en *Wolvega*, en dat men tegen verkeerde of te hooge aanslagen, welke in voormelde Kohieren mogten bestaan, of worden verondersteld, zich, bij reclame, geadresseerd aan Heeren Gedeputeerde Staten dezer Provincie, zal kunnen voorzien, mits dezelve behoorlijk ingerigt en met de vereischte bijlagen voorzien, binnen *drie* maanden na den dag van afkondiging der Kohieren, zijn ingediend, des verkiezende bij den Contrôleur der Directe Belastingen, In- en Uitgaande Regten en Accijnsen in de Divisie van Contrôle, waarin de aanslag is geschied.

Wordende de belanghebbenden verder gewaarschuwd, op dezen termijn van indiening wel te letten, aangezien zij bij overschrijding daarvan, door eigen schuld, zouden hebben veroorzaakt, dat op hunne reclames geen acht konde worden geslagen.

Leeuwarden, den 30 September 1846. *De Staatsraad, Gouverneur,* VAN SIJTZAMA.

De middelprijzen van de *in-* en *uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-, Rogge-* en *Zwitserschbrood* moet worden geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 2 October 1846, te *Leeuwarden*, geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde . . . . *f* 11,00.
Van de *Rogge* per last . . . . » 273,00.

Leeuwarden, den 5 October 1846. *De Staatsraad, Gouverneur van Vriesland,* VAN SIJTZAMA.

PRUISSEN.

BERLIJN, *den* 29 *September.* Blijkens de berigten uit IJsland, over Koppenhagen ontvangen, had men daar, gedurende dit jaar, buitengewoon veel van konde en nat geleden, waardoor vele ziektegevallen ontstaan waren, welke aan velen het leven kostten. Van de Faroë eilanden, de aan Schotland behoorende westelijke eilanden, alsook het westelijke gedeelte der Schotsche hooglanden, wordt hetzelfde gemeld.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, *den* 30 *September.* De vergadering van geleerden ter beraadslaging over hervorming van het gevangenisstelsel alhier, welke Maandag ll. geopend is, zal waarschijnlijk heden avond gesloten worden. Er zijn ongeveer 80 à 90 leden tegenwoordig. Reeds gisteren hebben zich twee derde der leden, bij stemming, voor het pensylvanisch stelsel met eenige wijzigingen, verklaard.

— Men berekent, dat de Frankfortsche kapitalisten alleen, bij de beide leeningen met loten, die hier in het afgeloopen jaar genegocieerd werden, alsmede bij de inschrijvingen ten behoeve van de Keurhessische Noordbaan, een verlies van 7 tot 8 mill. fl. geleden hebben. Deze leeningen en inschrijvingen namelijk bedragen eene som van 42 mill. fl., waarop, volgens den tegenwoordigen koers der uitgegeven effecten, een verlies van 25 tot 28 pCt. geleden wordt, hetgeen grootendeels op onze kapitalisten en bankiers komt.

— De Manheimer Beurt-Rijnscheepvaart ontwikkelt eene groote bedrijvigheid. Zij heeft, op dit oogenblik, 26 schepen van Holland naar Manheim in dienst, en wel met eene lading van ongeveer 115,000 centenaars. Zij bezit twee uitstekende stoom-sleepbooten, terwijl eene derde verwacht wordt.

— De tabaksteelt in de omstreken van Neurenberg is dit jaar beter gelukt dan sedert lang het geval was, en is van eene uitmuntende kwaliteit. Reeds nu geldt de zoogenaamde Duitsche tabak fl 9 à 10; voor hop wordt *f* 40 à *f* 50 betaald.

— De Pruissische Donau-Handelmaatschappij is geheel ontbonden. Deze onderneming was eigenlijk niets anders, als eene bloote beursspeculatie.

FRANKRIJK.

PARIJS, *den* 1 *October.* Gisteren avond is in de voorstad St. Antoine alhier eene vrij hevige volksbeweging ontstaan, die de verhooging van den prijs des broods tot oorzaak of voorwendsel had. De vensters van alle bakkerswinkels, die van verscheiden andere winkels en bijna al de gaz-lantaarns zijn verbrijzeld. Tegen half twaalf ure begon het volk versperringen te maken, toen het door den kolonel van het 48ste linie-regiment, aan het hoofd van een bataillon, werd uiteen gedreven. Verscheiden arrestatien zijn gedaan. Heden morgen zag men nog eenige volkshoopen, maar zij waren niet onrustig. — De Hertogen van Aumale en Montpensier zijn gisteren namiddag te Bourdeaux aangekomen. — Men zegt dat de bewuste nota van den heer *Bulwer* hoofdzakelijk in zou houden dat Engeland in het huwelijk van den Hertog van Montpensier geene dadelijke aanleiding tot vredebreuk zoeken wil, maar zich zijne vrijheid tot handelen voorbehoudt, in geval later de loop der omstandigheden, de Gemalin of de Kinderen van dien prins op den Spaanschen troon mogt brengen.

BELGIE.

BRUSSEL, *den* 29 *September.* De gansche Koninklijke Familie zal in de eerste dagen van October te Parijs bijeenkomen, ten einde daar den 73sten verjaardag van den Koning der Franschen, den 6den dier maand, te vieren.

— Gisteren morgen is te Antwerpen een met uijen beladen vaartuig uit Nederland aangekomen; naauwelijks bevond het zich aan de kade, of de lading was voor Engelsche rekening opgekocht.

NEDERLANDEN.

'sGRAVENHAGE, *den* 29 *September.* Gisteren is voor het provinciaal geregtshof van Zuid-Holland, de zaak van *J. van der Pol c. s.*, voortgezet. Het Hof heeft al de getuigen en de beklaagden gehoord. Gedurende dat verhoor heeft de heer procureur-generaal, naar aanleiding van art. 203 des wetboeks van strafvordering, de beklaagden *E. Meeter, P. A. de Haas* en *A. H. van Gorcum* aangezegd, dat zij worden beschuldigd van, door hunne geschriften, de burgers te hebben opgeruid tot plunderen enz., en tevens ten doel te hebben gehad aanslag tot omverwerping van de bestaande orde van zaken, naar aanleiding van art. 91 des wetboeks van strafregt; *J. du Mée, P. Mingelen* en *A. Hes*, aangezegd, dat zij worden beschuldigd door het drukken en verspreiden van geschriften, de burgers tot bovengemeld einde te hebben opgeruid en van medèpligtigheid aan de laatst vermelde qualificatie, en *J. van der Pol, D. Elfrink, A. Schonenberg, M. Luurman, M. A. van der Hoogen, J. 't Hoen. W. A. van der Meer* en *W. van der Vet*, aangeklaagd, dat zij worden beschuldigd te zijn de hoofden, aanhitsers of opruijers van personen, die ten doel hadden het plunderen van eetwaren, enz., in den zin van art. 442, in verband met art. 440 des wetboeks van strafregt.

Omtrent deze door den heer procureur-generaal gedane aanzeggingen, hebben het woord gevoerd de heeren: Mrs. *de Kempenaer, de Pinto, van Raalte, Eyssel, van Citters* en *Beerenstein*.

Na afloop daarvan heeft de heer voorzitter de teregtzitting geschorst tot den volgenden morgen ten 10 ure.

Heden heeft het openbaar ministerie, bij monde van den heer advocaat-generaal, Mr. *Gefken*, het woord gevoerd. Na een pleidooi, dat drie uren geduurd heeft, heeft Zijn Edel Groot Achtb. geconcludeerd:

1°. Omtrent de beschuldigden *Johannes van der Pol, Dirk Elfrink, Adam Schonenberg, Matthys Luurman, Maria Antonia van der Hoogen, Nicolaas Johannes Ooykaas, Johannes Bauer* en *Johannes 't Hoen*, dat deze *vooreerst* zullen worden veroordeeld, tot tepronkstelling gedurende een uur op een schavot.

2°. Omtrent *Eilardus Meeter, Jacob du Mée, Petrus Mingelen* en *Pieter Adrianus de Haas*, ter eerloosverklaring en confinement van vijf tot vijftien jaren.

3° *Johannes van der Pol, Dirk Elfrik* en *Johannes 't Hoen* (aanhitters) bovendien tot confinement van 15 jaren en eene boete van *f* 2500.

4°. *Adam Schonenberg, Matthys Luurman, Maria Antonia van den Hoogen, Nicolaas Johannes Ooykaas* en *Johannes Bauer*, tot confinement van 5 tot 15 jaren en eene boete.

5°. *Eilardus Meeter, Jacob du Mée, Petrus Mingelen* en *Pieter Adrianus de Haas*, bovendien tot eene boete van *f* 50 tot *f* 100.

6°. *P. Goeyer*, oud 12 jaren, tot eene correctionele gevangenisstraf van 20 maanden.

Eindelijk requireerde de heer procureur-generaal tot vrijspraak van *Wilhelmus van der Meer, Wouter Antonie van der Vet* en *Abraham Hes*, vermits het niet bewezen is, dat zij deel hebben gehad aan eenige opruijing en *Hendrik van Gorcum* op grond dat, de wet van 16 Mei 1829 alhier ingeroepen zijnde, de beschuldigde zich kon beroepen, op de verjaring, bij art. 1, alinea 3 van deze wet gesteld.

Van den 2 *October.* Bij Koninklijk besluit van den 30 September 1846, no. 65, is de heer *G. S. de Veer*, laatstelijk gouvernements-secretaris der kolonie Suriname, thans zich met verlof hier te lande bevindende, belast met de waarneming der functien van referendaris bij het departement van Kolonien, en als zoodanig gesteld aan het hoofd der afdeeling »West-Indische zaken."

Wijders is bij dat besluit aan de commiezen bij het gemeld departement mr. *P. Chantepié de la Saussaye* en *W. van Rijnberk*, zonder bezwaar van 's Rijks kas, verleend de rang en titel van hoofd commies, en zulks na intrekking, wat den laatstgemelde betreft, van den dusver door hem gevoerden titel van algemeen boekhouder.

De eerste klerk *F. J. van Schouwenburg*, bij het genoemd departement werkzaam, is bij Zijner Majesteits besluit van den 27 September jl., no. 96, benoemd tot adjunct-commies bij hetzelve.

— De Minister van Finantien heeft bekend gemaakt, dat, volgens Zijner Majesteits magtiging, na voorafgaande overbrenging in het munt-depôt bij de Nederlandsche Bank van de waarde in oude geldspecien met de vereischte aanvulling, volgens art. 4 der wet van den 18 December 1845 (*Staatsblad no.* 90), in de jongst afgeloopene maand September is uitgegeven een bedrag van *vier millioen gulden* (*f* 4,000,000) aan muntbilletten, volgens die wet daargesteld; zijnde de uitgegeven muntbilletten van *f* 10 en *f* 5.

— Heden ochtend is alhier plotseling overleden de generaal-majoor Jhr. *J. N. Everts*, Ridder van de Militaire Willems-Orde 3de klasse, Kommandeur der Orde van het Legioen van Eer en van de Orde der Eikenkroon, Kommandant der reserve-brigade, belast geweest met de functien van Gouverneur der residentie en met het provinciaal kommandement van Zuid-Holland en buitengewoon adjudant van Z. M.

Omtrent des overledenen militaire loopbaan, zijn ons voorhands de navolgende bijzonderheden medegedeeld: In 1806 trok hij als gemeen soldaat naar Spanje, nam wakker aandeel in den toenmaligen krijg en keerde in 1810 terug als kapitein van het derde regiment, en versierd met de decoratie. In 1812 werd hij bij gelegenheid van den opmarsch naar Rusland, verheven tot den rang van majoor. In de velden van Waterloo stond hij aan de zijde van Frankrijk. In het laatst van 1815 herwaarts teruggekeerd, viel hem de onderscheiding te beurt van in denzelfden rang bij het Nederlandsche leger te worden ingelijfd. In 1829 werd hij verheven tot den rang van luitenant-kolonel; in 1840 tot dien van kolonel, en in 1842 benoemde Z. M. hem tot generaal. Met den titel van generaal-majoor bekleedde hij tot zijnen dood de aanzienlijke waardigheid van tijdelijken militairen Gouverneur der residentie.

De overledene stond in 's Konings gunst en achting hoog aangeteekend en was om zijne voortreffelijke hoedanigheden bij een ieder bemind en geëerd.

— De Heer *K. van Hulst*, door het provinciaal hof van Overijssel veroordeeld tot twee jaren gevangenzetting wegens het uitgeven eener beoordeeling der Troonrede in de *Politischen Snelwagen*, had zich tot den Koning gewend om van Z. M. gratie te verzoeken. *Men verneemt dat dit verzoek is gewezen van de hand.*

ROTTERDAM, *den* 2 *October.* Woensdag namiddag ruim half twee ure aanvaardde in de societeit *Harmonie* de luchtreiziger *C. Kirsch*, zijne aangekondigde 84ste luchtreis. Statig rees de ballon in de hoogte, en door een zachten wind voortgedreven, zweefde hij langzaam over de stad. Eindelijk zag men den reiziger ballast uitwerpen, en de ballon tot eene verbazende hoogte stijgen, zoo zelfs dat voorbijdrijvende wolken hem aan het oog onttrokken. Dienzelfden namiddag ten $4\frac{1}{2}$ ure kwam de heer *C. Kirsch* met de stoomboot van Gouda te Rotterdam terug, na te Cappelle op den IJssel behouden te zijn nedergekomen.

UTRECHT, *den* 29 *September.* Nu de muntwerkzaamheden met kracht voortgezet en wekelijks belangrijke hoeveelheden nieuwe speciën naar het depôt der muntbilletten worden afgezonden, is zeer toegenomen het aantal personen, die zich aanmelden, om die belangrijke fabricatie te bezigtigen. Men verneemt, dat het muntbestuur, hoewel volgaarne aan dit verlangen gevolg gevende, niettegenstaande het gedurende de nog plaats hebbende verbouwingen, enz. alleen personen buiten de stad toeliet, van die menigvuldige bezoeken zoo veel ongerijf en oponthoud heeft ondervonden, dat het zich genoodzaakt heeft gezien, de bezigtiging der munt voorloopig te weigeren.

DOETICHEM, *den* 29 *September.* Men schrijft uit den zoogenaamden achterhoek in Gelderland, dat de rogge aldaar tamelijk wel is uitgevallen, doch dezelve is klein van korrel en brengt niet zooveel op als in andere jaren, daarentegen is het met de boekweit en de honig allergunstigst, waartoe de warme zomer veel heeft bijgedragen. Men is tevens druk bezig met het rooijen van aardappelen, waarvan de bleeke roode allergunstigst zijn, in de zoogenaamde Keulsche ballen zijn eenige rotte ontdekt, en in de witte aardappelen vindt men meer zieke, doch wanneer elders de ziekte niet erger dan in deze streken ontdekt wordt, mag de oogst als gezegend beschouwd worden.

ZWOLLE, *den* 29 *September.* Naar men ons berigt, is den 26 dezer van het Nieuwe-Diep een schip vertrokken met landverhuizers naar Noord-Amerika, waarvan de helft Overijsselschen en Gelderschen, de andere helft Wurtembergers waren; er bevonden zich 16 personen bij, die tot de afgescheidene gemeente te Zwolle, een die tot de Roomsch-Catholijken behoorden; allen waren welgemoed en vol verlangen naar hun nieuw Vaderland.

Den 24sten vertrok van Rotterdam een schip met dezelfde bestemming, aan welks boord zich de predikant der afgescheidene gemeente te Ommen *van Raalte*, bevindt.

Den 8sten der volgende maand zeilt er weder een schip met landverhuizers af, alsmede den 15den. Met dit laatste zullen 18 personen van Heerde, 17 van Staphorst, 9 van Noord-Barge, 8 van het Stads-kanaal en 9 van Franeker en Sneek, vertrekken. — Heden of morgen aanvaarden om de 20 personen uit Almelo, Wierden en Hellendoorn de reis naar Noord-Amerika.

— Eenigen tijd geleden, werden door eenen veenarbeider aan de Dedemsvaart, bij het opsteeken van veen, eenige, zoo hij meende, stukken hout gevonden, die hij als brandhout achteraf wierp.

Toen laatstleden Donderdag deze arbeider weder op die plaats kwam en naar het hout wilde zien, vond hij de voorwerpen voor hout te hard, en na ze van zand en veen ontdaan te hebben, ontdekte men, dat het drie zeer goed bewaarde buffelhoorns waren, waarvan twee aan elkander passen; van een vierde is alleen de punt gevonden. Deze hoorns lagen op de zandlaag tusschen het veen en het zand, op eene diepte van 4 ellen. Zij zullen ongetwijfeld op het museum der Overijsselsche vereeniging geplaatst worden, waar reeds meerdere overblijfsels van eenen vroegeren toestand van onzen bodem, die van onder de veenlagen voor den dag gekomen zijn, bewaard worden.

— In Hanoversch Minden heeft men, gelijktijdig met den onlangs door ons gemelden veendamp in Westphalen, bergdamp (Höhenrauche) gehad, hetwelk weder aanleiding geeft tot geschrijf over dit onderwerp in de *Weser-Zeitung.* Zonderling, dat het den geleerden bij dit vraagstuk zoo moeijelijk valt, hunne groote geleerdheid met de kennis in deze van een' Westphaalschen of Twentschen boer te verrijken. — De Mindenaar beklaagt zich, dat men in Duitschland zoo moeijelijk eene vereeniging tot onderzoek van zulk eene gewigtige zaak kan

tot stand brengen, hetwelk in Engeland lang zou geschied zijn. Daarom wekt hij zijne landgenooten op tot mededeeling hunner bevindingen, om alzoo uit verspreidde berigten van verschillende streken eindelijk tot juiste kennis in deze zaak te geraken.

Bekend is het, dat in enkele streken ook in het najaar veen gebrand wordt.

LEEUWARDEN, *den* 5 *October*. In de vergadering van het Collegie van Kiezers dezer stad, is eergisteren benoemd tot Lid van den Stedelijken Raad, de heer mr. *Gerrit Nicolaas Mulier*, ter vervanging van den heer mr. *W. Albarda*, die wegens hooge jaren als zoodanig heeft verlangd af te treden.

— Het Friesch Genootschap voor Geschied-, Oudheid- en Taalkunde, heeft jl. Donderdag alhier deszelfs 55ste vergadering gehouden. De heer *J. van Leeuwen* herdacht bij de aanvaarding van zijn voorzitterschap, aan de oprigting, uitbreiding en tegenwoordigen bloeijenden toestand van het Genootschap. Vervolgens werd door de werkende leden, de heeren *W. Eekhoff* en *J. J. Bruinsma*, een rapport uitgebragt over hunne onderzoekingen in verschillende Friesche terpen, bijzonder ten zuiden van Harlingen, waaruit zij onderscheidene, daarin gevondene, bijzonderheden mededeelden; als ook twee groote en geheele urnen of aschkruiken, uit het Heidensche tijdvak, te Stavoren en te Oldemirdum in den grond gevonden. Daarna gaven de Secretaris en de Penningmeester verslag van de briefwisseling, de ingekomene boekwerken en de gedenkpenningen en munten, met welke de verzamelingen des Genootschaps waren verrijkt geworden, waaronder zich zeer merkwaardige stukken bevonden. De vergadering werd opgeluisterd door eene uitmuntende redevoering van den heer mr. *C. M. A. Simon van der Aa*, welke met verpligtende bereidwilligheid optredende in de plaats van hem, die in de vervulling van zijne spreekbeurt verhinderd was, in welsprekende taal, *het leven en de verdiensten van den Raadpensionaris van Holland* Simon van Slingeland schetste, en daarmede den dank en de goedkeuring der leden verwierf. Na onderscheidene bijzondere voorstellen, werden tot leden des Genootschaps aangenomen: mr. *S. baron van Heemstra*, Grietman van Oost-Dongeradeel, te Metslawier; mr. *F. J. J. baron van Heemstra*, Grietman van Rauwerderhem, te Irnsum; jr. *A. L. C. Fabricius van Heukelum*, Particulier te Amsterdam; *J. F. C. Esau*, Directeur der Politie te Leeuwarden; *J. S. Sevenster*, Landbouwer te Menaldum; *S. Talsma*, Onderwijzer te Roordahuizum; *S. F. Klijnsma*, Majoor-Ingenieur te Arnhem; *M. H. Maas*, Cand. te Makkum; *O. Schreuder*, Med. Dr. te Leeuwarden; *A. L. Brugsma*, Docent bij het Gymnasium aldaar; mr. *A. J. Andreæ*, Arr. Directeur aldaar; *D. H. Andreæ*, Notaris te Kollum; mr. *J. F. Witteveen*, Notaris te Metslawier; *I. Reijnders*, Koopman te Leeuwarden; *K. J. Swart*, te Harich; *K. F. de Vries*, Zeehandelaar te Grouw.

— Door Zijne Majesteit zijn, bij besluit van den 22 September jl., no. 48, goedgekeurd de beroepingen van predikanten, uitgebragt door de kerkeraden der hervormde gemeenten hierna genoemd, als: van Arnhem, onder de classis van dien naam, op *R. B. Janssonius*, th. dr. en predikant te Roderwolde; van Onze-Lieve-Vrouwe-Polder, onder de classis van Middelburg, op *H. Q. Janssen*, predikant te 's Heer Abtskerke; van Almelo, onder de classis van Deventer, op *H. van Voorst*, predikant te Wormer; van Hallum, onder de classis van Leeuwarden, op *G. Flieringa Hz.*, predikant te Wommels c. a.; van Tilburg, onder de classis van 's Hertogenbosch, op *G. D. J. Schotel*, predikant te Chaam c. a.

— De minister van marine heeft ter kennis van de Zeevarenden gebragt, dat, volgens eene bekendmaking van de zweedsche koninklijke administratie van het zeewezen, overeenkomstig hare bekenmaking van den 2 Februarij van dit jaar, een vuurtoren van steen is opgerigt geworden op de zuidelijke punt van Gottland omstreeks 3000 ellen N. O. van de uiterste punt van Hoborg, Refudden genaamd, op noorderbreedte van 56° 56/ en oosterlengte van Ferro 36° 19/, of oostelijk van Greenwich 18° 9/.

In dezen toren, die 58 voeten hoog is boven den grond, is een rondgaand vuur aangebragt, bestaande uit twaalf stuks rèverbères of gladde spiegels, verdeeld drie en drie, aan elke zijde van een, door middel eener stalen springveder, omdraaijend uurwerk, waarvan de geheele omloop is van acht minuten, en onder hetwelk vier egale vuren, elk van ongeveer 30 seconden duur, met invallende verduisteringen van ongeveer 1½ minuut, den gezigteinder in alle rigtingen verlichten van het oosten naar het noorden, naar den kant van het zuiden tot het noorden ten oosten van het kompas. De hoogte van het vuur is 170 voeten boven de oppervlakte der zee en moet alzoo gezien kunnen worden van de hoogte van een gewoon scheepsdek des nachts bij helder weder op eenen afstand van 4 geographische mijlen en verder.

Dit vuur zou de eerste maal ontstoken worden in den avond van den eersten October dezes jaars en onderhouden worden op de bepaalde uren van de andere vuren van het rijk bij § 42 van het Koninklijk reglement of ordonnantie betrekkelijk de loods- en baken-inrigtingen in het rijk van den 16 Mei 1846.

— Uit het door de *Staats-Courant* medegedeelde verslag der commissie van onderzoek ter toelating van studenten tot de hoogescholen en athenæa, omtrent het in Augustus jl. door haar gehouden examen, blijkt, dat van de 220 geëxamineerden 145 zijn bevoegd verklaard om tot de academische lessen te worden toegelaten, en daarentegen 75 hiertoe nog niet bekwaam zijn geoordeeld. Onder de bevoegd verklaarden waren er 26, en onder de afgewezenen 11, die in het vorige jaar niet hadden kunnen toegelaten worden.

De commissie heeft bevonden, dat *gymnasien*, mits goed ingerigt en ten einde toe afgeloopen, over het algemeen de beste resultaten hebben opgeleverd. — Sommige jongelieden, die in de godgeleerdheid wenschen te studeren, hebben zich te kort voorbereid en te vroeg tot het examen aangeboden, ten einde vrijstelling te erlangen van de nationale militie. De commissie acht het wenschelijk, dat hierin voorzien worde. — Ten aanzien van het Grieksch en Latijn is met leedwezen opgemerkt, dat over het algemeen uitsluitend die schrijvers behandeld waren, welke in het vorige jaar zijn vermeld als bij het examen gebruikt, of welke daarbij voor een volgend jaar zijn aanbevolen. Betrekkelijk beide die talen heeft de commissie gebrek aan genoegzame kennis der grammaticale gronden, inzonderheid wat de syntaxis van het Grieksch betreft, vrij algemeen opgemerkt. Daarentegen is bevonden, dat over het algemeen de geëxamineerden zich gemakkelijker in het Latijn hebben weten uit te drukken dan in het vorige jaar. Het onderwijs in de geschiedenis heeft eene aanmerkelijke schrede voorwaarts gedaan. In mythologie en aardrijkkunde waren de vorderingen bij zeer velen weinig voldoende. Ten aanzien van de wiskunde is met genoegen ontwaard, dat, ofschoon velen meer werk van de meetkunde dan van de stelkunde gemaakt hadden, de beoefening der beginselen van de wiskunde algemeen is toegenomen. Weinigen zouden dan ook, bijaldien zij in de overige vakken genoegzaam voldaan hadden, alleen uit hoofde van gebrekkige kennis der wiskunde zijn afgewezen. Veelal hebben de ondervindingen in de wiskunde met die in de oude talen gelijken gang gehouden. De commissie geeft te kennen, dat de toeleg, om vooral ten aanzien der *hoeveelheid* en kennis van wiskundige gronden niet in gebreke te blijven, over het algmeen te kort gedaan heeft aan de *hoedanigheid* dier kennis, en dat het ware doel der wiskundige studie, duidelijkheid van begrip en juistheid van bewijsvoering, maar zelden het doel van het onderwijs in dat vak scheen geweest te zijn.

— In den *Agriculteur practicien*, December 1844, komt het berigt voor van een Franschen landbouwer, die jaarlijks 12 tarweären uit zijne akkers zoekt, en van deze de zaden van den top, van het midden en van het benedeneind der aar *afzonderlijk* uitzaait, om zich te vergewissen, welke van deze zaden het beste zaaizaad geven. De uitkomst dier proeven was dusver, dat het beste zaad in het midden der aar gevonden wordt.

SCHEEPVAART TE HARLINGEN.

Binnengekomen: 26 September K. J. de Jong, *Eendracht*, Newcastle, steenkolen; S. Hoekstra, *Zuiderzee*, Nieuwe Diep, ledig; M. J. van der Veen, *de Vrouw Anske*, Amsterdam, ledig; I. de Boer, *Willem*, Noorwegen, hout. 27 dito. H. W. Nevill, *Rapid* (*S*), Londen, ledig; H. A. Brouwer, *Elsina*, Noorwegen, hout; W. Cook, *W. Cook*, Newcastle, steenkolen. 28 dito. A. Brownless, *Magnet* (*S*), Londen, ijzer en stukgoed; J. H. Coppen, *Coneordia*, Noorwegen, hout. 29 dito. J. Manning, *Flora*, Londen, krijt; W. U. de Jong, *Catharina Cornelia*, Kiel, koolzaad. 30 dito N. M. Lindegaard, *Emma*, Amsterdam, stukgoed; M. Conesdale, *Margaretha*, Newcastle, steenkolen. 1 October G. de Winter, *Catharina*, Amsterdam, ledig.

Vertrokken: 26 September J. K. Bart, *de Jonge Jan*, Oostrisoer, ballast; C. C. Johnsen, *Wilhelm Frederik*, Droback, ballast. 27 dito. H. W. Nevill, *Rapid* (*S*), Londen, runders enz.; W. Barfield, *Fame*, Londen, boter. 29 dito. A. Brownless, *Magnet* (*S*), Londen, vee en boter; S. J. Wever, *de Jonge Hendrik*, avontuur, pannen. 1 October. M. E. van der Veen, *Vrouw Anske*, Londen, kaas; J. Manning, *Monarch*, Londen, boter.

MENGELWERK.

RECENSIËN.

Dit kunstwoord is tamelijk algemeen overal in zwang gekomen. Men verstaat daardoor het oordeel door eene of andere letterkundige Regtbank uitgesproken over een werk, hetwelk in het licht is verschenen. Voor dergelijke letterkundige regtbanken bestaan noch wetten, noch een maatstaf, noch ook regelen; alles is overgelaten alleen aan de kennis en onpartijdigheid van eene recenserende vereeniging, of ook van enkele recenserende personen, en dit verklaart op eene afdoende wijze het gebrekkige, onvolledige en partijdige van zeer vele recensiën. Zij hebben een dubbel oogmerk, om namelijk uitgekomen boekwerken aan te kondigen en te beoordeelen. Dat letterkundige tijdschriften en bladen voor de kritiek een zeer krachtig hulpmiddel zijn tot bevordering van kennis en studie, laat zich onmogelijk betwisten; want deze invloed is overal op de overtuigendste wijze gebleken. Ten allen tijde hebben waarlijk groote en geleerde mannen, gaarne hun oordeel in zoodanige bladen en tijdschriften bekend gemaakt, en daardoor tevens menige belangrijke uitspraak doen hooren, menige gewigtige teregtwijzing of opmerking medegedeeld, waarvan het groote nut weder duidelijk bleek in latere werken. Zelfs Schiller en Göthe, ofschoon overigens verklaarde vijanden van recensenten en recensiën hebben zelve ook meermalen hun oordeel ter neder gesteld.

Voor den lezer is eene *goede* recensie van veel belang, zij wijst hem het algemeene standpunt aan, waarop de lezer van het werk, hetwelk gerecenseerd wordt, moet staan; zij vestigt reeds bij voorbaat zijnen blik op het schoone en belangrijke, in het werk vervat, en waarschuwt hem ook hier en daar voor een dwaalspoor, waarop hetzelve hem misschien ligtelijk zoude kunnen voeren.

Van den inhoud verneemt hij alleen zoo veel, als hij noodig heeft, om het werk in zijne algemeene waarde te kunnen beoordeelen.

De recensie moet overigens zijn oordeel niet aan banden leggen, maar hem in tegendeel opwekken tot een naauwkeurig en zelfstandig onderzoek. Het spreekt wel van zelf, dat een recensent berekend moet zijn voor zijne taak, of, met andere woorden, dat hij eene aanmerkelijke hoogte moet hebben bereikt, in dat vak van kunst en wetenschap, waartoe het werk behoort, hetwelk door hem beoordeeld zal worden. Immers wat zijn recensiën zonder kennis, beoordeelingen zonder oordeel? Daarbij moet hij geheel vrij zijn van persoonlijke vooringenomenheid of afkeer, om alleen het wetenschappelijk doel in het oog te houden. Wanneer dit behoorlijk in acht wordt genomen, dan behooren de letterkundige boekbeoordeelingen ongetwijfeld tot die voortbrengselen, welke een volk in het binnen- en buitenland doen eeren. Wanneer een recensent, die zich zelf aan deze voorwaarden verbonden houdt, ook al in zijne oordeelvelling dwaalt, dan zal niettemin zijne recensie op zich zelve veel waarde bezitten; want zij zal toch met kennis, oordeel, geest en scherpzinnigheid geschreven zijn, en den stempel dragen van liefde tot en streven naar waarheid. De groote Baco zelf zeide: »de waarheid treedt sneller te voorschijn uit de dwaling, dan uit de verwarring," en deze uitspraak bewijst ook, dat eene recensie nogtans veel waarde kan bezitten, al dwaalt zij in hare uitspraken.

De Franschen, aan wie de verdienste toekomt, dat zij veel geleerdheid in de wereld hebben ingevoerd, waren de eersten, die de bij hen uitgekomen boekwerken zonder de minste toegevendheid beoordeelden. Velen beweren, dat Louis Jacob, gestorven in 1670, door zijne *Bibliographie Parisienne*, waarin alle te Parijs verschenen werken jaarlijks beoordeeld werden, den grond heeft gelegd tot het *Journal des Savans*, hetwelk begonnen werd door Dénis de Sallo (overleden in 1669,) en nog heden ten dage bestaat. Niet lang daarna, werd dit voorbeeld ook in Duitschland nagevolgd. Onder de oudste letterkundige tijdschriften in Duitschland moeten ongetwijfeld de volgende geteld worden: *Freimütkige Gedanken über allerhande Bücher* van Thomasius, Halle en Leipzig, 1688; *Monathliche Unterredungen* van Tenteel, Leipzig, 1689, en *Acta Eruditorum* van Otto Menken, welke sedert 1682 verschenen. Echter eerst in het midden der 18de eeuw verschenen in Duitschland de letterkundige tijdschriften en bladen, welke allengs op hoogeren prijs gesteld werden, daartoe rekenen wij vooral de *Literaturbriefe*, welke zoo belangrijk werden door de oordeelen van Lessing, Mendelssohn en Nicolai, de *allgemeine Deutsche Bibliothek*, de *Göttinger gelehrte Anzeigen*, de *allgemeine Literaturzeitung*, de *Leipziger Literaturzeitung*, de *Hermes* enz. Het *Jahrbüch für wissenschaftliche Kritik*, hetwelk sedert 1827 te Berlijn wordt uitgegeven, is een tijdschrift, hetwelk overal door de geleerde wereld op zeer hoogen prijs gesteld wordt. In ons vaderland hebben wij ook geen gebrek aan letterkundige tijdschriften en bladen; maar geen van dezelve heeft eene buitenlandsche vermaardheid verworven; en dit kan niet anders. Het tijdvak, waarin letterkunde en geleerdheid in ons vaderland bloeiden, is vervlogen. Er verschijnen bijna geene wetenschappelijke werken meer in Nederland, omdat zij niet verkocht worden, en derhalve noch den Schrijver beloonen, noch anderen opwekken kunnen, om dit voorbeeld te volgen. Wij kunnen echter hier niet nalaten, melding te maken van de *Godgeleerde bijdragen* en den *Gids*, waarin men meermalen vrij uitvoerige en grondige recensiën aantreft.

De geleerde tijdschriften en bladen der Engelschen onderscheiden zich door een bepaald oordeel, hetwelk diep in het wezen der zaak gedrongen is; in het algemeen zoude men echter op de Britsche boekbeoordeelingen kunnen aanmerken, dat men hier en daar voorzigtig datgene moet trachten af te scheiden, wat meer behoort tot verschil of overeenkomst van politieke kleur. Maar dit afgerekend, zijn de Engelsche recensiën zeer grondig en degelijk, zoodat zij ook door het buitenland op hoogen prijs worden gesteld.

De letterkundige Kritiek der Franschen beveelt zich ook van meer dan ééne zijde aan. Zij stellen gewoonlijk de uitgekomen werken op den waren prijs, en weten derzelver eigenlijke waarde zeer bondig, vol geest, duidelijk en waarlijk treffend aan te geven.

De Italianen onderscheiden zich in dit opzigt door hunne scherpzinnige ontleding. Maar de letterkundige kritiek der Italianen bezit toch geene zeer groote waarde, dewijl deze kritiek vooral zeer eenzijdig moet genoemd worden. Deze onzijdigheid vindt men echter overal, en het zij hier ter eere van de Duitschers gezegd dat zij zich daaraan het minste schuldig maken, wanneer namelijk geen heerschend stelsel hen geheel heeft ingenomen, dewijl zij over het algemeen het grondigste en meest algemeen gevormd zijn.

Men heeft menigmalen de vraag opgeworpen, of een recensent zijnen naam moet plaatsen, onder eene boekbeoordeeling, of niet. Velen hebben die vraag ontkennend beantwoord, op grond, dat de recensent en de lezer beiden alleen het oog gerigt moeten houden op de zaak zelve, welke in een werk behandeld wordt, afgezien van den schrijver, zoodat de beoordeeling zelve zich moet regtvaardigen, zonder dat de naam van den recensent daarmede iets gemeen heeft. En het lijdt dan ook geen twijfel, wanneer de recensiën geheel aan haren aard en aan haar oogmerk beantwoorden, dan bestaat er geene enkele reden, waarom de beoordeelaar zich zoude noemen. Alsdan zoude zulks integendeel meer nadeel dan voordeel kunnen toebrengen aan de eigenlijke zaak, dewijl de recensent, juist door de onderteekening van zijnen naam, zijne onbevangenheid ligtelijk zoude kunnen verliezen. Omgekeerd echter kan het ook niet geloochend worden, dat menige ongunstige recensie, welke eenen nadeeligen indruk bij het publiek te weeg brengt, voor een goed deel is voortgevloeid uit persoonlijken tegenzin of haat, welken men op deze wijze ligtelijk bevredigen kan, zonder wederwraak te moeten duchten, dewijl de schrijver van het gerecenseerde werk niet weet, wie hem op eene zoodanige wijze gehekeld heeft. Men zegt en zulks is op zich zelf ook waar, dat het publiek niet gedwongen is, om te oordeelen gelijk de recensent; maar het is evenzeer waar, dat het publiek, vooral in ons Vaderland, zeer weinig zelfstandigheid in dit opzigt bezit, en zich liever laat leiden, dan de moeite willen nemen, om zelf eene beoordeeling te onderzoeken. Menig recensent zoude zonder twijfel geheel anders geoordeeld hebben wanneer hij zijne beoordeeling had moeten onderteekenen. Welligt ware het geen ondoelmatige maatregel, dat de recensiën, welk sterk aanprijzen of bepaald afkeuren, onderteekend moesten worden, gelijk sommigen ook in ons vaderland menig scherpe beoordeeling ridderlijk met hunnen naam onderteekenen; immers dan zoude het publiek somtijds voor het vervolg het oordeel weten te verachten van eenen lofredenaar, die prijst, wat niet geprezen worden moest, en zoude menig scherpe hekelaar, wiens bedoelingen niet wetenschappelijk zuiver zijn, of wiens gebrek aan kunde hem dit hekelen verbieden moest, veeleer het stilzwijgen bewaren, om niet later welligt van schaamte te blozen, wanneer hij met den vinger werd nagewezen! En komt dan het eigenbelang, baat- en geldzucht, vooral staatkunde en godsdiensthaat in het spel, dan was het vooral noodig den Recensent van het wetenschappelijk tooneel te verbannen. Zij verpesten den volksgeest, bederven den schrijver en zijne geschriften, door hunne pen in gal en onreinheid te doopen, zij willen geen gebreken herstellen, geen waarheid huldigen, want dan verdiende hun kritiek aanmoediging, maar zij wenschen alleen geld te verdienen door te hekelen en den persoon ten spot en aanfluiting van het publiek te stellen En vond het maar geen bijval, doch de lasteraar verzamelt de volksmenigte om zich heen, terwijl de lofredenaar niet wordt aangehoord. — Aldus kunnen de beoordeelingen in ons land geene aantrekkelijkheid bezitten voor den buitenlander evenmin als den weldenkenden landgenoot. Komt er eens een grondig geschrift te voorschijn, het verdwijnt spoedig weder! Men herdenke het *driemaandelijks Tijdschrift*, eerst bij van Cleeff, daarna bij van Weelden uitgegeven, waaraan de geleerde Thorbecke ook nog zijne pen leende en zijn oordeel onderschreef. Eene waarlijk bondige recensie over *Hollands Roem* stak eerst een spaak in 't wiel en na dat drie Nummers het licht hadden gezien, werd ook dat uitnemend werk gestaakt, en het was toch nuttiger dan een aantal andere producten, wier satanische aardigheden niet zoo veel voordeel doen, dat dit tegen het zedelijk nadeel, 't welk zij verspreiden, zoude kunnen opwegen.

(Gedeeltelijk [illegible])

Jongelieden, die de Scholen verlaten hebben, en genegen zijn van het HERHALING-ONDERWIJS, van wege het Departement Leeuwarden der Maatschappij *Tot Nut van 't Algemeen*, te geven gedurende den aanstaanden Winter, gebruik te maken, kunnen zich daartoe aanmelden: de Jongelingen op Zaturdag den 10 October 1846, 's middags ten 12, ure aan het Departementsgebouw op het Aardenwaltje, — de Meisjes, ten huize van den Onderwijzer K. MOEZELAAR, in de Heerestraat, op Dingsdag den 13 dier maand, 's voormiddags van 10 — 1 ure.

Bestuurders van voorn. Departement,
J. H. BEUCKER ANDREÆ, *Voorzitter*.
R. D. SMEDING, *Secretaris*.

Betaling van Pensioenen.

De Administrateur van 's Rijks Schatkist in Friesland, adverteert, dat de gewone en buitengewone Pensioenen, *alsmede die, welke vroeger tot het algemeen Burgerlijk Pensioenfonds behoorden, over het derde kwartaal* 1846, zijn betaalbaar gesteld, gedurende de maanden *October*, *November* en *December dezes jaars*, en dat deswegens, dagelijks, op de gewone betaaldagen en uren, met uitzondering van de drie eerste en den laatsten dag van elke maand, ten zijnen Kantore betaling zal worden gedaan, met Assignatien op de Kassen der Heeren Agenten, in de Hoofdplaatsen der Arrondissementen dezer Provincie.

De Leden van het 10de District der Vriesche Afdeeling van het Nederlandsch Bijbelgenootschap, worden bij deze opgeroepen ter bijwoning der Algemeene Vergadering te Dokkum, op Donderdag den 15 October 1846, des voormiddags ten 10 ure, ten huize van den Kastelein *Osinga*.

Uit naam van het Bestuur,
J. P. BRUINWOLD RIEDEL, *Secretaris*.

*** Getrouwd:
Dockum, A. GERBER, *van Haarlem*, en
den 29 September 1846. M. OBMA.

*** Getrouwd:
Sneek, A. VEEN, en
den 30 September 1846. T. T. STAM.
Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd:
Rinsumageest, P. H. SMIDS, *van Tietjerk*, en
den 1 October 1846. J. J. HALBESMA.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eenen welgeschapen ZOON, mijne geliefde Echtgenoote T. S. VAN VEEN.
Lemmer, den 25 September 1846. S. F. HOEKSMA.

*** Heden beviel van eene Dochter P. OSWAL, geliefde Echtgenoote van
Leeuwarden, den 26 September 1846. F. S. FEENSTRA.

*** Heden verloste voorspoedig van eenen welgeschapen ZOON TRIJNTJE B. IJETSENGA, geliefde Echtgenoote van
Minnertsga, den 27 September 1846. J. C. TJESSINGA.

SNEEK, den 30 September 1846. Bevallen van eenen Zoon GEESKE TEN CATE, Echtgenoote van
K. VIERSMA.

*** Heden beviel van eene welgeschapene DOCHTER MARIA FRANCINA PHILIPPINA WALLER, geliefde Echtgenoote van
Leeuwarden, den 1 October 1846. JACs. ZEPER.
Eenige kennisgeving.

*** Heden verloste door Gods goedheid van eene welgeschapene DOCHTER G. W. STAM, geliefde Echtgenoot van
Sneek, den 3 October 1846. J. DROGE.

*** Heden verloste zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER SIPPINA DE BOER, geliefde Echtgenoot van
Workum, den 3 October 1846. B. H. WOLFFES.

*** Heden morgen is ons geliefd Dochtertje ANNA, bijna twee jaren oud, tot onze innige smart, overleden.
Weidum, H. S. DIJKEN, *Predikant*.
den 29 September 1846. J. W. A. DIJKEN, geb. KUIPERS.
Eenige kennisgeving.

*** Een gevoelige slag sloeg ons Ouderhart diep ter neder; ons jongste Zoon HENDRIK, werd ons heden morgen, ofschoon eenigen tijd sukkelende, op het onverwachts ontrukt, in den bloeijenden ouderdom van 21 jaren en 7 maanden. Zijn werkzaam leven, zedig gedrag en innerlijke liefde, doet ons den Lieveling des harten, met diepe droefheid in geloove naoogen, daar zijnen liefhebbenden Broeder en Behuwdbroeder, en zijne hem dierbare en zoo hartelijk aan hem verkleefde Zusters, steeds den dierbaren afgestorvenen zullen gedenken.
God zij onze steun en hulp!
Sneek, A. BRAAM.
den 29 September 1846. L. BRAAM — OOSTERWERFF.
Algemeene kennisgeving.

*** Onze Lieveling JAN ALBERT, werd ons, na een bezit van bijna 10 maanden, gisteren avond, door den Hemel-Vader weder ontnomen.
Zwartsluis, A. H. VIERSEN.
den 29 September 1846. J. VIERSEN, geb. MIDDELVELD.

*** Na een smartvol lijden van zes dagen en ontijdige bevalling van eene Dochter op den 27 dezer, overleed heden mijne geliefde Echtgenoote JELTJE BIJLSMA, in den ouderdom van 39 jaren, na eene Echtvereeniging van 18 jaren, mij nalatende zes Kinderen, waarvan vijf hun verlies niet beseffen.
Almenum, den 30 September 1846. SIMON BEITSCHAT Sz.
Eenige kennisgeving.

BOLSWARD, den 1 October 1846. Heden morgen omstreeks 4½ ure, overleed, tot onze bittere smart, onze beminde Man en Vader RINZE A. OENSTRA, in leven Boendermaker alhier, in den ouderdom van bijna 54 jaren, van welke ik ruim 28 jaren, in den genoegelijksten echt met hem vereenigd mogt zijn. Eene kortstondige ziekte, maakte een einde van zijn, voor ons zoo dierbaar leven. Zwaar treft ons dit verlies, doch berustende in den wil des Hemelschen Vaders, zwijgen wij Gode eerbiedig stil.
Wed. R. A. OENSTRA, geb. VAN MANEN.
(*Mede namens mijne kinderen en behuwd Zoon.*)
De Affaires zullen door de Wed. op denzelfden voet worden voortgezet.

*** Het heeft den Almagtigen behaagd, na een zeer smartelijk lijden, gedurende bijna vier jaren, na eene allergenoeglijkste echtvereeniging van ruim acht jaren, heden, door den dood van mij weg te nemen, mijn' geliefden Echtgenoot KORNELIS ARENT KIM, in leven Veearts der 1ste klasse, mij nalatende één kind, te jong om het verlies het welk hetzelve hier door heeft getroffen, te kunnen beseffen. — Hij bereikte den ouderdom van 31 jaren en 3 maanden.
St. Anna Parochie, den 1 October 1846. B. KIM, geb. RONNER.
Vrienden en Bekenden gelieven deze algemeene als bijzondere kennisgeving aan te nemen.

VROUWEN-PAROCHIE, den 1 October 1846. Heden avond half elf ure, is alhier, na eene kortstondige ongesteldheid, zeer zacht ontslapen, de eerzame GRIETJE EVERTS SIDERIUS, Wed. ALLERT DOUWES BEKIUS, oud 82 jaren, 2 maanden en 3 dagen, nalatende 5 Kinderen, 28 Kindskinderen en 21 Achterkleinkinderen. Hoezeer het zeldzaam voorregt waarderende, de beminde Vrouw tot in zóó hooge jaren te hebben mogen bezitten, is hare Kinderen echter deze kennisgeving aan Bloedverwanten en Vrienden eenen treurigen pligt.

*** Heden is, na eene korte ongesteldheid, in den ouderdom van 71 jaren, zacht ontslapen, mijn geliefde Echtgenoot JEEN TÆKES TÆKEMA, in leven *Lid van den Grietenij-Raad van Opsterland en van de Provinciale Commissie van Landbouw en Plaatsvervangend Regter van het kanton Beetsterzwaag.* Met diepe droefheid staren wij den overledene na, die, hoewel een' gezegenden ouderdom bereikt hebbende, ons echter nog te vroeg schijnt ontvallen te zijn.
Ureterp, M. R. REINDERSMA,
den 1 October 1846. *Mede namens des overledenens Kinderen.*

HARLINGEN, den 2 October 1846. Heden overleed in den hoogen ouderdom van bijkans 89 jaren, RIENK DIRKS, in leven oud Koopvaardij-Kapitein alhier ter Stede.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed alhier, in den hoogen ouderdom van 88 jaren en 10 maanden, na eene ongesteldheid van eenige dagen, mijn geliefde Vader JACOB KLAZES DE JONG, in leven Kalkbrander te Oldeboorn.
De hope op een zalig wederzien en dankbaarheid voor zijn lang bezit lenigen de smart over dit mijn verlies.
Oldeboorn, T. DE JONG,
den 2 October 1846. *Mede namens verdere Betrekkingen.*
Strekkende deze tevens tot algemeene kennisgeving aan veelvuldige Vrienden en Bekenden.

LEEUWARDEN, den 3 October 1846. Heden overleed na een langdurig en [illegible] lijden, tot mijne en mijner 4 Kinderen diepe droefheid, mijn geliefde Echtgenoot HERMANNUS LUPPENS, in den ouderdom van 48 jaren en 4 [illegible] Huisverwer enz. alhier.
[illegible] J. [illegible], Wed. H. LUPPENS.
[illegible]

*** Na eene korte doch hevige ongesteldheid, overleed heden morgen tot mijne en onzer Ouderen grievende smart, mijn dierbare Echtgenoot, BOUKE MEINDERSMA Ez., in den ouderdom van circa 25 jaren, na eene hoogst gelukkige echtvereeniging van 3½ jaren, mij één Kind nalatende.
Leeuwarden, N. TACONIS,
den 4 October 1846. Wed. B. MEINDERSMA Ez.

*** Heden morgen overleed alhier, onze geliefde Vader, LIBBE KIJLSTRA Kz., in den ouderdom van 81 jaren en weinige dagen.
Dragten, G. KIJLSTRA Lz.,
den 4 October 1846. *Mede uit naam van al de Kinderen en Behuwdkinderen.*
Eenige kennisgeving.

ENGWIERUM, den 4 October 1846. Onze veelbelovende WOUTER, den oudsten onzer lievelingen, gedurende slechts drie en een half jaar de lust en de vreugde van ons leven, riep den Hemelschen Vader, heden, in Zijne ondoorgrondelijke wijsheid, op tot hooger leven. Hij sterke ons om dit allersmartelijkst verlies met *Christelijke* onderwerping te dragen!
J. G. ZIMMERMAN, *Predt.*
Eenige kennisgeving. W. ZIMMERMAN — COCK.

De Prijs der BOTER te *Leeuwarden*, den 2 October 1846, *f* 44,00 à *f* 45.2[illegible]
KAAS *f* 24,00 à *f* 30,00.

BOTERPRIJZEN, bedongen door het *FRIESCH GENOOTSCHAP van Proefondervindelijken Landbouw:*
LEEUWARDEN, den 2 October 1846, *f* 44,50.

Prijs-Courant der Effecten.

Amsterdam, den 3 October 1846.

NEDERLAND.				Gebl.
Werk. Schuld	2½ pCt.	59½	60	$59\frac{11}{16}$
Dito dito ..	3 »	71¾	72¼	72
Dito dito ...	4 »	94¼	94½	94⅜
Amort.-Synd.	3½ »	89¼	89¾	89½
Handel-Maats.	4½ »	173½	174	173¾
O. I. Leening	4 »	93¾	94¼	94
BELGIE.				
bij Banc. Belge.	2½ »			
SPANJE.				
L.b.*Ard.* van 85 £	5 pCt.			
Dito onbep. Stuk.	5 »	19½	20¼	
dito Binnenl. à6/m	3 »	33¼	33¾	$33\frac{9}{16}$
Ardoin Coupon		19¼	19¾	19½

PORTUGAL.				Gebl.
Neg. te Londen	3 pCt.	44	44¾	44⅝
Dito dito	4 »	43	43¾	43⅝
RUSLAND.				
1798, 1816...	5 pCt.	106	106½	106⅜
1828, 1829....	5 »	105½	106	105¾
Dito bij *Hope*.	4 »			
Dito bij *Stiegl.*	4 »	88¾	89¼	89
AMERIKA.				
Oblig	6 pCt.			
Bank-Actien.				
OOSTENRIJK.				
Metaliek.......	5 pCt.			
W.B. bij *G.&Co.*	5 »			
BRAZILIE.				
Obl. te Londen	5 pCt.	88¾	89	88⅞

Poolsche Loten fl. 500, 143½, 144½, 144; Mexico 25, ½, ¼; Venezuela 44¼, ½, ⅜.
Integralen waren iets vaster; 4 en 3 pct. iets flaauwer; de overige binnenlandsche fondsen prijshoudend; Handelmaatschappij een weinig williger.
Spaansche fondsen zijn, ten gevolge der lager koers van Madrid en Antwerpen, iets flaauwer geweest; Portugal was williger; de annonce van de betaling der rente op 1 Januarij 1847, werkte daarop gunstig; de overige buitenlandsche prijshoudend.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD HARLINGEN, maken den daarbij belanghebbenden bekend, dat op heden de hier gevestigde openbare MEISJESSCHOOL door Mejufvrouw J. GIJSWIJT, is geopend, en dat door haar Ed. onderwijs wordt gegeven in de Nederduitsche, Fransche, Engelsche en Hoogduitsche Talen, de Geschiedenis-, Aardrijks- en Rekenkunde, alsmede in zulke Handwerken, welke bij eene zoodanige inrigting worden vereischt.
Harlingen, *Burgemeester en Wethouders voornoemd*,
den 1 October 1846. J. RODENHUIS.
Ter ordonnantie van dezelven,
SIMON STINSTRA, *L. S.*

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN SCHOTERLAND roepen door deze op de Hervormde Floreenpligtigen van *St. Johannesga*, *Rotsterhaule*, *Rohel* en *Gaast*, om bijeen te komen in het Kerkgebouw te *St. Johannesga*, op Donderdag den 22 October aanstaande, des voormiddags ten elf ure, ten einde alsdan:
1°. Op te nemen en, bij welbevinding, te arresteren de rekening der Kerkvoogdij-administratie over 1845.
2°. Vast te stellen de begrootingen voor dezelve over 1846 en 1847.
3°. Nieuwe Kerkvoogden voor aftredende te benoemen en verder te besluiten over zoodanige verdere punten als ter tafel zullen worden gebragt.
Heerenveen. *Grietman en Assessoren voornoemd*,
den 5 October 1846. H. W. DE BLOCQ VAN SCHELTINGA.
Van wege dezelven,
A. VAN DER LAAN.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN SCHOTERLAND, roepen door deze op de Floreenpligtigen van de dorpen *Gaast* en *St. Johannesga*, om bijeen te komen op Maandag den 26 October aanstaande, des voormiddags ten elf ure, de eersten in de oude School te *Gaast*, de laatsten in het Kerkgebouw te *St. Johannesga*, ten einde alsdan te stemmen twee Volmagten bij de Administratie der voormalige Slijkenburger-Zijl, in de plaats van *J. J. Sijtzama* en *L. C. de Wolf*, beide overleden.
Heerenveen, *Grietman en Assessoren voornoemd*,
den 5 October 1846. H. W. DE BLOCQ VAN SCHELTINGA,
Van wege dezelven,
A. VAN DER LAAN.

Aanbesteding bij geslotene briefjes, ter levering aan het St. Anthonij Gasthuis te Leeuwarden:

1°. Van achttien ZWARE JONGE KOEIJEN, in twee afzonderlijke afleveringen, telken male van negen stuks, op Vrijdagen den 6 en 13 November 1846, moetende de inschrijving op iedere levering afzonderlijk geschieden.
2°. Van zes en twintig VETTE SPALLING-VARKENS, in eene aflevering op Zaturdag den 28 November 1846.

De voorwaarden en bepalingen betrekkelijk deze aanbestedingen, zijn afzonderlijk van heden af aan, ter lezing liggende in het St. Anthonij Gasthuis te Leeuwarden, alwaar de briefjes van inschrijving, wat de Koeijen aangaat, vóór of in den voormiddag van Donderdag den 29 October, en die voor de Varkens vóór of in den voormiddag van Donderdag den 12 November 1846, zullen moeten worden ingeleverd.

De Notaris GOSLINGS, te Harlingen, zal, op Woensdag den 7 October 1846, provisioneel en Woensdag den 14 October daaraanvolgende, finaal, telkens des avonds ten 7 ure, ten huize van *Beidschat*, in de Makkumerwagen, in het openbaar veilen en verkoopen:
Ten eersten: Een hecht en sterk PAKHUIS, op de Noorderhaven te Harlingen, wijk A, no. 23, Kadaster sectie A, no. 329, en
Ten tweeden: Een stuk WEIDLAND, om de Zuid van Harlingen, kadastraal bekend Almenum, sectie A, no. 578, VERGRAVEN LAND als Weidland, groot 1 bunder 10 el en no. 579 WATER als Weidland, 27 roede 10 el.
Te aanvaarden: het 1ste perceel 12 November 1846 en het 2de perceel St. Petri 1847.

De Notaris GOSLINGS, te Harlingen, zal, mede op Woensdagen den 7 en 14 October 1846, ten 8 ure des avonds, terzelfder plaats, in het openbaar, provisioneel en finaal, veilen en verkoopen:
Eene HUIZINGE met ANNEXEN, staande aan de Kleine Breedeplaats binnen Harlingen, wijk E, no. 117, Kadaster sectie A, no. 1159; bewoond door *Sjoerd Hessels Hesling*.
Te aanvaarden den 12 Mei 1847.

Notaris PIETER BOLTJES, te Grouw, zal, ten gevolge Regterlijke authorisatie, op Zaturdag den 10 October e. k., des namiddags ten 2 ure, provisioneel, ten huize van *Thomas Martens Dantuma*, Kastelein en Bakker te Winsum, tegen verhooggeld, verkoopen: 1°. Twee bunder ruim twintig roede BOUWLAND, gelegen onder Winsum, aldaar bekend in sectie A, no. 44. 2°. Eene HUIZINGE en ERVE, staande en gelegen in de zoogenaamde Bruggeburen van den dorpe Winsum, gequoteerd met no. 32.

Verhuring van een Boeren Erf.

De Notaris KONTENHORST, te Kuinre, zal, op Vrijdag den 16 October 1846, des voormiddags ten 11 ure, ten huize van *P. F. Coopman*, te Kuinre, voor den tijd van [illegible] jaren, publiek verhuren:
Een ERVE LANDS, gelegen [illegible] Stellendijk onder den dorpe Spanga, bestaande uit eene [illegible] met Schuur en Werf, benevens ongeveer 28 bunder Hooi- en Weidland, thans in huur bij [illegible] Zullende [illegible]

HOUTVEILING.

De Notaris Mr. J. D. v. d. PLAATS, te Leeuwarden, zal, ten verzoeke van S. TULP, aldaar, op Donderdag den 8 October 1846, ten 9 ure voor den middag, op den Arendstuin bij Leeuwarden, verkoopen: Drie à vier ladingen EIKEN BOOMEN, van onderscheidene zwaarte en lengte, eene aanzienlijke partij KROMHOUT, HEK- en STEKPALEN, LEGGERS en DAMLEGGERS; alsmede eene lading extra beste Zeeuwsche IPEN BOOMEN, waaronder die 438, 463, 489 streep dik en 7,646, 7,928, 8,211 el lang zijn; alles zeer geschikt voor Huis- en Scheepstimmerlieden, Molen- en Wagenmakers, Kastmakers, Knipers enz.

Verkooping van Landerijen onder Abbega.

De Notarissen C. J. JORRITSMA, te Sneek, en C. W. SEMLER, te Leeuwarden, zullen, door het ministerie van eerstgenoemde, mede ten verzoeke van den Heer I. J. VERWER, te Makkum, qq., bij verhooggeld, presenteren te verkoopen:

1. Een stuk uitmuntend binnendijks GREIDLAND, *de Acht* genaamd, gelegen aan- en ten Noorden van den Hemdijk, onder Abbega, gemeente Heeg, sectie D, no. 171, groot 2 bunder 53 roede 20 el; waarop geboden is per 36¾ v. roede *f* 325,50.
2. Een stuk dito GREIDLAND, *de Groote Fenne* genaamd, mede gelegen aan- doch ten Zuiden van den Hemdijk, aldaar, sectie E, no. 420, groot 5 bunder 20 roede 90 el, en zulks in 2 perceelen, als:
   a. Het Noordwestelijk gedeelte van af de hoek van het perceel no. 413 Oostwaarts naar den Hemdijk; waarop als voren geboden is *f* 341.
   b. Het Zuidoostelijk gedeelte met twee strooken van circa 70 roede Rietland en Hooiland, als no. 111 gedeeltelijk en 412 geheel, beide daaraan gelegen bijlangs de Hissemeer; staande als boven op *f* 305.
3. Een stuk dito binnendijks GREIDLAND, *de Twee* genaamd, sectie E, no. 430, groot 77 roede 20 el, liggende aan- en ten Oosten van de Fenne van *Bokke Thomas Dijkstra*; staande als voren op *f* 333.
4. Een stuk best vruchtbaar HOOILAND, gelegen aan de Hissemeer aldaar, sectie E, no. 413, groot 20 roede 30 el; in het geheel beschreven op *f* 60.
5. Een stuk dito HOOILAND, met het daaraan gelegen perceeltje RIETLAND, sectie E, no. 462 en 466, groot 2 bunder 32 roede 30 el; waarop is geboden per 36¾ v. roede *f* 180.

Alles behoord hebbende tot de onlangs gescheidene Zathe van *Bokke Thomas Dijkstra*, en als zoodanig nog bij denzelven in gebruik; — Petri aanstaande vrij te aanvaarden.

Wie hieraan gading maken, komen op Dingsdag den 13 October 1846, bij de finale toewijzing, des namiddags ten 2 ure, ten huize van den Kastelein *H. W. Nijdam*, even buiten de voormalige Oosterpoort te Sneek.

Publieke Verkooping eener Zathe en Landen onder Workum.

De Notaris J. C. MANN, residerende te Workum, zal, na bekomene autorisatie van de Arrondissements-Regtbank, te Sneek, publiek, tegen genot van strijk- en verhooggelden, aan den meestbiedende presenteren te verkoopen:

Eene uitmuntende en zeer vruchtbare ZATHE en LANDEN, met HUIZINGE, SCHURE, wijk G, nummer 82, HOVING en PLANTAGIE, staande en gelegen op het Zuideind der stad Workum, in den kadastralen Legger der gemeente Workum bekend onder sectie A, nummers 1155, 1156, 1157, 1159, 1160, 1161, 1162, 1163, 1164 en 1165, te zamen voor eene inhoudsgrootte van achttien bunder, zeven en dertig roeden en tachtig ellen; hebbende een belastbaar inkomen van *f* 928,11; thans wordende bewoond door *IJpke S. Boersma*, en op Sint Petri en den 12 Mei 1847 door den kooper te aanvaarden.

Wie gading hieraan maken, komen op Woensdagen den 14 en 28 October 1846, telkens ten huize van *Harmen IJ. Huisman*, Kastelein in *de Fortuin*, op het Zuideind te Workum, telkens des namiddags ten 3 ure, en koopen alsdan op voor te lezene Conditien, die intusschen ten Kantore van bovengenoemden Notaris te vernemen zijn.

Verkoop bij geregtelijke uitwinning van onroerende Goederen.

Ten verzoeke van Mejufvrouw *IJtje Martens Dantuma*, Huisvrouw van en ten dezen gesterkt met haren Man, den WelEerwaarden Heer *Harmen Wijbes Woudstra*, Predikant bij de Doopsgezinde Gemeente te Zwartsluis, wonende aldaar, provincie Overijssel, en ten verzoeke van den Wel Eerwaarden Heer *Harmen Wijbes Woudstra* voornoemd, als door de wettelijke gemeenschap van goederen mede geregtigd, ten dezen woonplaats gekozen hebbende ten Kantore van Mr. CIJPRIANUS JOHANNES VAN DER VEEN, Procureur bij de Arrondissements-Regtbank te Leeuwarden, wonende aldaar in letter G, no. 13, en als zoodanig door voornoemde Executanten gesteld, om den Verkoop bij Geregtelijke Uitwinning van de na te meldene onroerende Goederen, in hunnen naam, in de Teregtzitting van de Arrondissements-Regtbank voornoemd, te vervolgen.

En ten laste van *Roueske Thomas van Spanjen*, wonende te Baard, vroeger Weduwe *Marten Oedzes Dantuma*, en hertrouwd met *Pieter Gaeles van der Schaaff*, Zaakwaarnemer te Baard, en *Pieter Gaeles van der Schaaff* evengenoemd.

Zal worden overgegaan tot den Verkoop bij Geregtelijke Uitwinning aan den meestbiedende of hoogstafmijnende, van de na te meldene onroerende Goederen, te weten:

1°. Een PAKHUIS en ERF, staande en gelegen te Baard, bekend op den perceelsgewijzen kadastralen Legger van de gemeente Baard, op art. 407, plaatselijke benaming Baard, sectie B, no. 214, gequoteerd met no. 36 en gemerkt met no. 41, voor eene inhoudsgrootte van zes en vijftig el, kadastraal inkomen zes en twintig Gulden, belastbaar inkomen vier en twintig Gulden, bij de Geexecuteerden in gebruik.

2°. Eene HUIZINGE en ERVE, staande en gelegen aldaar, gequoteerd met no. 35, en ten Kadaster van de gemeente Baard bekend, sectie B, no. 42, voor eene inhoudsgrootte van acht en negentig el, kadastraal inkomen van vijf en veertig Cent, belastbaar inkomen van Gebouwde Eigendommen een en vijftig Gulden, mede bij de Geexecuteerden in gebruik.

3°. Een stuk WEIDLAND, gelegen te Jorwerd, bekend op den perceelsgewijzen kadastralen Legger van de gemeente Jorwerd, op artikel 425, plaatselijke benaming Jorwerd, sectie A, no. 177a, voor eene inhoudsgrootte van zeven en twintig roede, kadastraal inkomen van elf Gulden zeven Cent.

4°. Een HUIS, staande en gelegen aldaar, gequoteerd no. 16, bekend als voren, sectie A, no. 178, voor eene inhoudsgrootte van vier roede veertig el, kadastraal inkomen van twee Gulden twintig Cent, belastbaar inkomen van Gebouwde Eigendommen drie en dertig Gulden.

5°. Een TUIN, gelegen te Jorwerd, bekend als voren, sectie A, no. 180, voor eene inhoudsgrootte van vier roede dertig el, kadastraal inkomen van twee Gulden vijftien Cent.

6°. Een BOOMGAARD aldaar, bekend als voren, sectie A, no. 181, voor eene inhoudsgrootte van tien roede twintig el, kadastraal inkomen van vijf Gulden tien Cent.

Deze laatste 4 perceelen zoo verre uitmakende het eigendom der Gearresteerden.

De toewijzing van de voormelde Onroerende Goederen, zal plaats hebben op Dingsdag den tienden November 1800 zes en veertig, des voormiddags ten tien ure, ter Teregtzitting der Arrondissements-Regtbank te Leeuwarden, gehouden wordende in eene der Vertrekken van het Gebouw, provisioneel ingerigt tot een Paleis van Justitie, staande op den voormaligen Wabbe Wisjes Dwinger aldaar.

C. J. VAN DER VEEN, *Procureur.*

Na bekomen autorisatie zal, binnen kort publiek worden verkocht, *de eenige en zeer beklante BAKKERIJ* in den dorpe *Roordahuizum*; te aanvaarden met November dezes jaars.

BOELGOED in de BANK VAN LEENING te *Sneek*, op Woensdag den 14 October 1846, van de verstane PANDEN, ingebragt in de maanden Februarij, Maart, April, Mei en Junij des jaars 1845.

Bij geslotene briefjes te huur,

eene zeer uitmuntende ZATHE en LANDEN, met WATERMOLEN c. a., staande en gelegen aan den Hania-Dijk onder het behoor van den dorpe Nieuwland, groot 34 bunder 65 roede 85 el, alle Greidlanden, genoegzaam alle van de 1ste klasse, thans nog bij *Jentje Salverda* en *Vrouw* als huurders in gebruik. — Zulks voor den tijd van 5 of 7 jaren, in te gaan voor de Landen Sint Petri en de Gebouwen 12 Mei 1847.

De briefjes moeten vóór of uiterlijk op Zaturdag den 24 October 1846 franco worden ingeleverd, ten Kantore van den Notaris Mr. C. WIERSMA, te Leeuwarden, alwaar de Voorwaarden ter lezing liggen.

Uit de hand te huur,

eene wel ter nering staande en van ouds zeer beklante HUIZINGE en BAKKERIJ, met ruime SCHUUR en twee SCHIPHUIZEN, alles te Poppingawier, thans bij *P. Zwart* in gebruik; en zulks voor den tijd van twee en een half- of meerdere jaren; te aanvaarden op den 12 November aanstaande. Te bevragen bij TJITTE JANS DE WOLF, Boer onder Allingawier.

UIT DE HAND TE KOOP: Een welonderhouden KAAGSCHEEPJE, met roef en luiken, groot elf Ton, met Zeil en Want. Te bevragen bij den eigenaar [illegible]

LEEST MET ATTENTIE.

De Ondergeteekende geeft aan het geachte Publiek te Leeuwarden te kennen, dat zijn vertrek uiterlijk bepaald is op den 9 October e. k. Beveelt zijne Goederen nogmaals ter verkoop aan; alles voor buitengewoon goedkoope prijzen, als: fijne Flenellen Hemden *f* 2. Tricot Onderbroeken *f* 1,25, en nog vele andere artikelen, als: fijne Vesten, Dassen, Doeken, Echarpen, Bretels, Cols, Foulards, Handschoenen, Parfumeriën, enz. enz. enz.

Uitgepakt bij den Heer C. WITTEVEEN, Logementhouder in het Wapen van Vriesland, op het Groot Schavenek te Leeuwarden.

J. CAHEN.

F. M. H. COHEN,

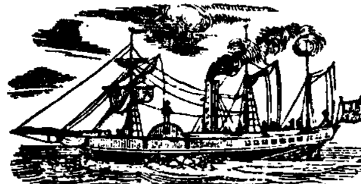
TANDMEESTER *bij het Nederlandsche Instituut voor Doofstommen* te *Groningen*, KUNSTTANDEN- en GEBITTEN-VERVAARDIGER, welke in alle opzigten met de natuurlijke wedijveren, is den 7 dezer te spreken of te ontbieden te *Beetsterzwaag*, in het Logement de Pilaars; den 8sten te *Heerenveen*, bij den Heer BARLAGE; den 14den, 15den, 16den en 17den te *Leeuwarden*; den 19den te *Harlingen*; den 20sten te *Bolsward*, en den 21sten te *Sneek*.

MEDICIJN-GLAS.

De Heeren MEURSING EN COMP., te Nieuwbuinen, prov. Drenthe, maken door deze bekend, dat zij voor hun Glasfabrijk tot Depôthouder hebben benoemd den Koopman M. IJKEMA, te *Sneek*, welke zich minzaam aanbeveelt tot het leveren van het genoemde GLAS; belovende eene accurate en prompte bediening.

Bij J. VAN DER BAAN, Vleeschhouwer op Camstraburen bij Leeuwarden, zijn verkrijgbaar RUNDER-HAZEN, tot 30 Cents de 5 Ons.

STOOMVAART VAN HARLINGEN

NAAR LONDON EN TERUG,

met de snelle puike Stoomschepen van 500 Ton en 200 Paardenkrachten.

De vernieuwde sterke *RAPID*, Kapitein H. W. NEVILL.
De nieuwe ijzeren *MAGNET*, » ALFRED BROWNLESS.

VERTREKDAGEN VAN *HARLINGEN:*

DE RAPID,			DE MAGNET,		
Zaturdag 10 October,	's morg.	9 ure.	Woensdag 7 October,	's morg.	7 ure.
» 17 »	»	5 »	» 14 »	»	4 »
» 24 »	»	8 »	» 21 »	»	6 »
			» 28 »	»	11 »

RETOUR VAN *LONDON:*

Alle Zondagen, Alle Woensdagen,
's morgens vroeg.

Informatien en dadelijke verzekering tot billijke premien: te *Harlingen* bij VAN OPPEN'S ZONEN en de Wed. BOUWE RODENHUIS EN ZONEN, Agenten, en te *London* bij A. G. ROBINSON, 11 George Yard, Lombardstreet, Directeur.

De POSTWAGEN van *LEEUWARDEN* over *SNEEK* naar *DE LEMMER*, vertrekt alle namiddags ten 3 ure, bij E. VAN DER WAL.

Van *DE LEMMER* dadelijk na de aankomst van den Beurtman naar *Sneek*, en van *SNEEK* naar *LEEUWARDEN* altijd des morgens ten half 7 ure.

NIEUWE POSTWAGENDIENST

VAN *DE LEMMER* OVER *SNEEK* NAAR *LEEUWARDEN* en vervolgens over *BUITENPOST* naar *GRONINGEN*, vice versa.
Begonnen den 5 October.

VERTREK van *DE LEMMER*, bij A. TEITSMA, des Maandags, Woensdags en Vrijdags, onmiddellijk na de aankomst der Stoomboot *Willem II*.

VERTREK van *LEEUWARDEN*, bij WITTEVEEN, des Dingsdags, Donderdags en Zaturdags, des morgens precies ten 8 ure.

VERTREK van *GRONINGEN*, bij H. v. D. LAAN, aan de Groote Markt, des Dingsdags, Donderdags en Zaturdags, des morgens ten half 2 ure, om te *Lemmer* aan te komen vóór het vertrek der Boot naar *Amsterdam*.

NB. De Goederen moeten te *Groningen* een half uur vóór het vertrek worden bezorgd.

A. TEITSMA,
G. DE RUITER, } *Ondern.*

HARDDRAVERIJ
OP HET OUDE TOLHUIS ONDER LEKKUM.

Met consent van het Grietenij-Bestuur van Leeuwarderadeel, gedenken de Kastelein J. P. O. DE BOER en eenige Liefhebbers, op Woensdag den 7 October 1846 te laten Verharddraven, zoo er een genoegzaam getal Paarden wordt aangeboden:

Eene extra fraaije PENDULE en twee BLOEMVAZEN, door Paarden zonder onderscheid.

De aangifte der Paarden zal plaats hebben des voormiddags ten elf ure; de monstering ten 12 ure, en de Draverij zal ten twee ure eenen aanvang nemen.

OPREGTE HUWELIJKS-AANVRAAG.

Een JONG MENSCH, tusschen de 25 en 30 jaren oud, welgemaakt, van de Protestantsche Godsdienst en eene fatsoenlijke betrekking in de maatschappij bekleedende, verlangt langs deze meer en meer gebruikelijken weg, in kennis te komen met een MEISJE of WEDUWE, van omtrent dezelfde jaren en dezelfde Godsdienst. Op geldelijk vermogen zal minder geregardeerd worden dan op eene fatsoenlijke afkomst en aangenaam humeur. — Brieven *franco onder letters A. Z.*, bij A. VAN ZUIJLEN, te *Leeuwarden*.

De stiptste geheimhouding wordt verzekerd.

A. POSTHUMA, Apotheker te Dockum, vraagt tegen 1° November e. k. een APOTHEKERS-BEDIENDE.

Een BAKKERSKNECHT, zijn werk in alle deelen grondig verstaande, kan van stonden aan werk bekomen bij J. A. KOOPMANS, te Dragten. Brieven franco.

Een BAKKERSKNECHT, zijn werk verstaande, kan dadelijk geplaatst worden bij E. LAND, te Harlingen. Brieven franco.

***** Bij de Boekhandelaars M. SCHOONEVELD EN ZOON, te Amsterdam, is heden van de Pers gekomen en aan HH. Inteekenaren verzonden:

HET TWEEDE NOMMER VAN
DE NIEUWE
AMSTERDAMSCHE MERCURIUS,
OF MAANDBOEKJE VOOR DE HOOFDSTAD.

INHOUDENDE: Naamlijst der geborenen, Gehuwden en Overledenen, in de Hoofdstad. Lijst der Publieke Veilingen van Roerende en Onroerende Goederen, Effecten, enz. *Bijdragen tot de Theorie en Praktijk der Landhuishoudkunde in ons Vaderland*, *door* J. BOUMAN, *Landman in de Beemster*, 1°. Algemeene Beschouwingen. — *Belangrijke Regtsgedingen.* Geldigheid en voortdurend verbindende kracht der octrooijen, in vorige tijden aan onderscheidene Liefdadige Gestichten verleend, ten opzigte van de regten, aan die Gestichten op de na latene goederen hunner Gealimenteerden toegekend, en bijzonderlijk van het octrooi door de Staten van Holland en West-Vriesland, op den 10 October 1780 aan Regenten van het St. Pieters Gast- en Pesthuis te Amsterdam verleend. — Onbevoegdheid van Hoogheemraadschappen en andere soortgelijke Collegien, tot het bepalen van straffen tegen de overtreding hunner verordeningen. — MENGELINGEN. Warme Zomers, beantwoording van de Rekenkunstige opgave, voorkomende in No. 1. — Berekening wegens het Haarlemmermeer. — Nieuwe Rekenkunstige Opgave.

De INTEEKENING geschiedt voor een geheelen Jaargang, over de betaling wordt per Halfjaar gedisponeerd. De Prijs per Jaargang is ZES GULDEN.

BIJDRAGEN voor de *MERCURIUS* worden verzocht franco in te zenden aan de REDACTIE, bij de Uitgevers; alsmede onder hetzelfde Adres bij de HH. C. A. THIEME, te *Arnhem*; K. VAN HULST, te *Kampen*; H. NIJGH, te *Rotterdam*; L. E. BOSCH EN ZOON, Academie-Drukkers, te *Utrecht*, en J. ZEEHUIZEN Jr. en R. BOBLENS, te *Zwolle*.

[illegible]